

Izjava OHR-a na konferenciji za medije međunarodnih organizacija

Inspekcije i provjere

Ekonomija u BiH možda ima veći rast od pet posto godišnje kako je zabilježeno u toku protekle četiri godine – ali ne možemo biti sigurni u to, jer je sadašnji sistem prikupljanja statističkih podataka neorganiziran i neadekvatan. Ekonomsko planiranje se zbog toga često mora vršiti nagađanjem. To je isto tako i razlog zašto investitori dobijaju negativan utisak o BiH – što odvraća investicije koje su potrebne za nova radna mjesta.

Agencija za statistiku BiH, što je ključni uslov za dalje evropske integracije, uspostavljena je prošle godine, nakon godina kašnjenja. Konkurs za popunjavanje mjesta direktora i zamjenika direktora je objavljen, ali zbog političkog neslaganja do ovih imenovanja nije došlo punih deset mjeseci. Vijeće ministara je 16. septembra izvršilo imenovanja, ali novi tim još nije u stanju da načini Agenciju operativnom. Ured za finansijsku reviziju BiH izvještava o lošem budžetskom planiranju, slabom radu i upravljanju, nedovoljnim kadrovskim kapacitetima i nepravilnim postupcima nabavke.

Najočitiji aspekt ovog žalosnog stanja jeste to što se ovo sve u potpunosti moglo izbjeći. Vođenje efikasne državne agencije za statistiku – koja je od krucijalnog značaja za BiH – relativno je nezahtjevan administrativni zadatak. Šokantno gubljenje vremena u uspostavi Agencije za statistiku BiH ukazuje na stalnu nemogućnost političkog establišmenta u BiH da shvati da se urgentne ekonomske mjere – kao što je smanjenje nezaposlenosti – ne mogu staviti na čekanje zarad opskurnih stranačko-političkih kalkulacija.

Kako prvi zamjenik visokog predstavnika, Donald Hays, naglašava u uvodu trećekvartalnog izdanja Ekonomskog biltena OHR-a, "Praktične radnje kao što je prikupljanje statističkih podataka možda jesu neprivlačne – ali ih apsolutno treba obaviti. Stalno zanemarivanje ovih reformi moglo bi ugroziti ekonomski oporavak BiH. To bi predstavljalo političku grešku i društvenu neodgovornost zaista ogromnih razmjera". Reforma nije samo označavanje zakonodavnih kvadratića; reforma se mora implementirati. Evopska komisija jasno navodi u Studiji izvodljivosti za BiH ŠćitiramĆ "Puna implementacija ovoga zakona bila bi od suštinskog značaja za proces stabilizacije i pridruživanja (SAA)".

Drugo područje gdje je odgovarajući osjećaj urgentnosti uočljiv po svojoj odsutnosti kod političara tiče se neefikasnog inspekcijskog sistema u BiH. Inspekcije su od ključalnog značaja za održavanje standarda u cijelom spektru komercijalne aktivnosti – ali u BiH postoji previše inspektora i previše inspekcija čiji se rad preklapa. Kako ambasador Hays naglašava, "reformiranje inspekcijskog sistema ne podrazumijeva ogromne administrativne promjene; za njega je jednostavno potrebno primijeniti razumnu količinu političke volje za izradu i donošenje prihvatljivih zakona koji će pomoći da se eliminiira korupcija i neefikasnost u funkcijama koje su u samom središtu ekonomskog života".

Moderniziranje poslovnog okruženja u BiH

Krajem prošle sedmice ambasador Hays je posjetio Banjaluku i razgovarao, između ostalog, o najboljim načinima za donošenje Zakona o obligacijama BiH. Razgovori su bili izuzetno pozitivni i sve strane su naglasile da će dati podršku ovome projektu, kojim će se za BiH osigurati moderan komercijalni zakon u skladu sa evropskim standardima. Premijer Mikerević se složio da će sarađivati sa premijerima Hadžipašićem i Terzićem u provođenju aktivnosti koje su potrebne kako bi se zakon

usvojio do kraja godine.